

MÜCEVHER TAŞLARI

Öğr.Gör Gülten Gönen

*PIRLANTA KESİM ŐEKİLLERİ VE
PIRLANTA KESİM SKALASI*

ELMAS

Elmas doğanın bize sunduğu mucizelerden biridir. Doğanın en nadide en değerli maddelerinden olan elmas 3 milyar yılda oluşmaktadır. Bu oluşum süreci onu değerli kılan en önemli kriterdir.

Sentetik elmas ile doğal elmas arasındaki uçurum fiyat farkı da yine bu oluşum sürecinin etkisidir, doğada 3 milyar yıl gibi uzun bir zaman diliminde oluşan elmas laboratuvarında dakikalar ya da saatler içinde oluşturulmaktadır.

Elmas üç boyutlu kristal yapıda düzenli sıralanmış karbon atomlarından oluşan yapısı ile Mohs sertlik skalasında en yüksek değer olan 10 değerine sahip bir taştır.

Öyle ki elmas kendisini çiziğe uğratmadan dünyadaki bütün malzemeleri çizebilecek ve hiçbir asit veya bazdan (alkaliden) zarar görmeyecek yapıdadır.

Elmasın oluşum şartları ise 1325°C gibi bir yksek sıcaklık ile 50000 kg/cm^2 bkyklygnde yksek bir basıncı gerektirir.

Bu yksek değerdeki basınç şartlarını Eiffel Kulesini (9441 ton) tek el izerinde taşımaya benzetebiliriz. Bu basınç değerinin altındaki değerlerde ise elmas yerine grafit oluşur.

Çok sayıda benzersiz ve olağanüstü özelliğe sahip elmaslar 1850'lerde Güney Afrikadaki bir bölgede elmas madeninin işletmeye açılmasından tutunda, günümüzde jeologlar tarafından modern yöntemler kullanılarak Sibiryaya ve Kanada'nın donmuş tundralarından, Afrika'nın sıcaktan yanan çöllerine ve okyanus diplerine kadar her yerde aranmalarına rağmen gene de insanların talebini karşılayacak miktarlarda bulunamamaktadır.

Bu da elmasın ulaşılmazlığından kaynaklanan değerini arttırmakta ve süs eşyası olarak kullanılmasının yanı sıra, değeri gün geçtikçe artan tasarruf aracına da dönüşmesine yol açmaktadır.

ELMASIN PIRLANTAYA

DÖNÜŞÜMÜ

Milyonlarca yıl boyunca sıcak, soğuk, rüzgar, su ve basınç gibi doğa güçlerinin etkisi altında, yeryüzünün derin katmanlarında varlığını sürdüren ve büyük güçlüklerle yeryüzüne çıkartılan elmas, günümüzde değerli sanatkarların ellerinde özenle işlenerek ve çeşitli kesimlerde şekillendirilerek göz kamaştırıcı pırlantaya dönüşür.

Pırlanta, elmasın içinde var olan sonsuz ışıltı ile içindeki ateşi açığa çıkaran ve büyük bir ustalık gerektiren elmasın özel bir kesim biçimidir.

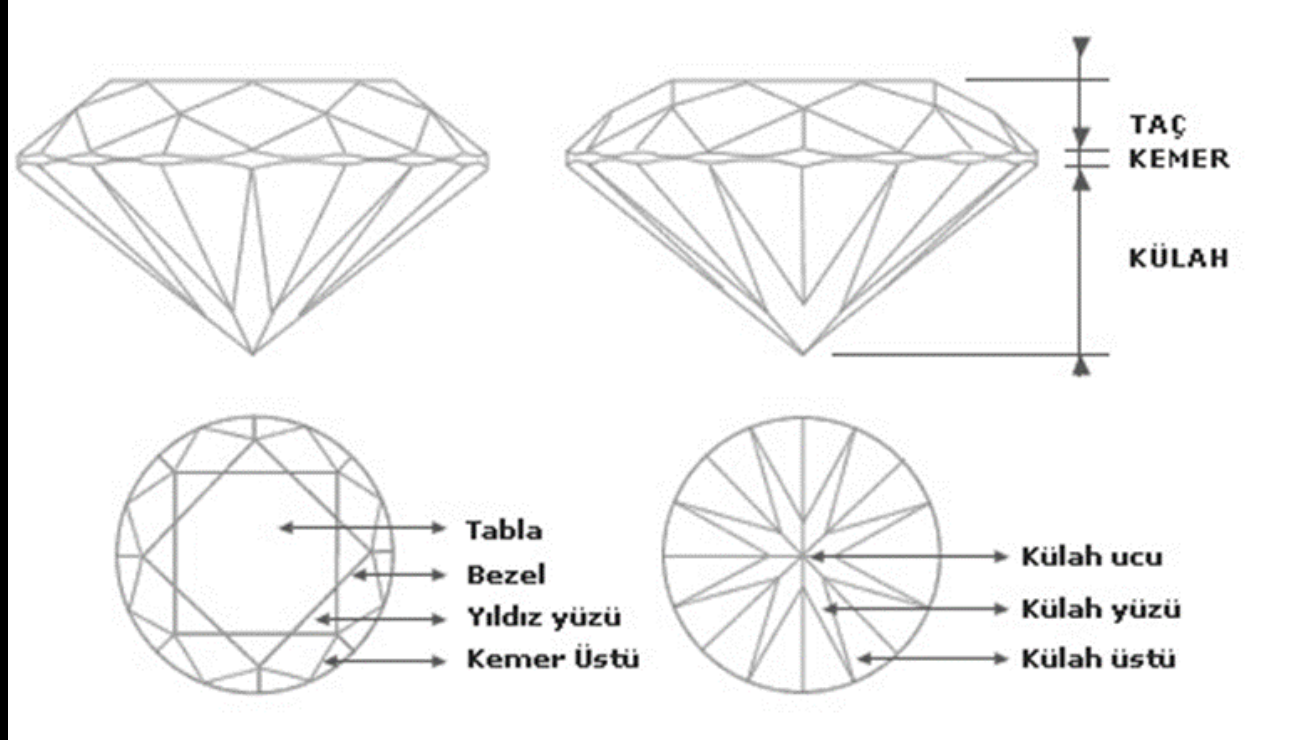
PIRLANTA KESİM NEDİR?

Elmasın 57 fasetli özel kesilmiş haline pırlanta denir. *Faset*, değerli taşlar da ışığı yansıtan açılı yüzeylere verilen isimdir.

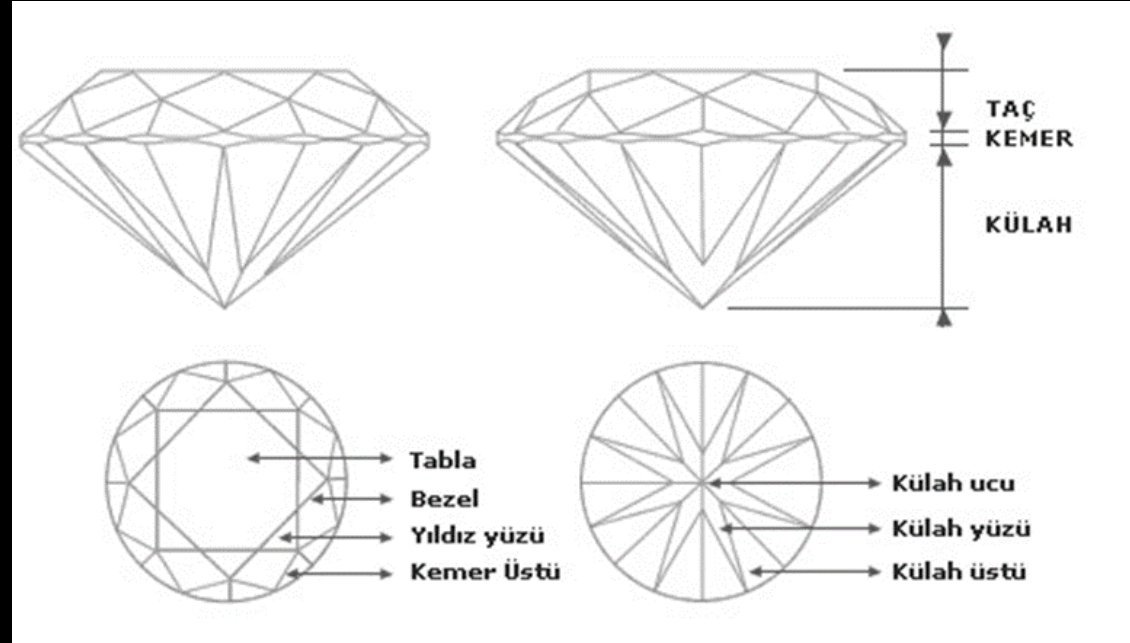

Pırlanta kesim de üç ana bölüm bulunur. *Taç, kemer ve külah.*

Kemerin üstünde bulunan bölüme *taç* denir. Taç bölümünde 33 adet faset bulunur.

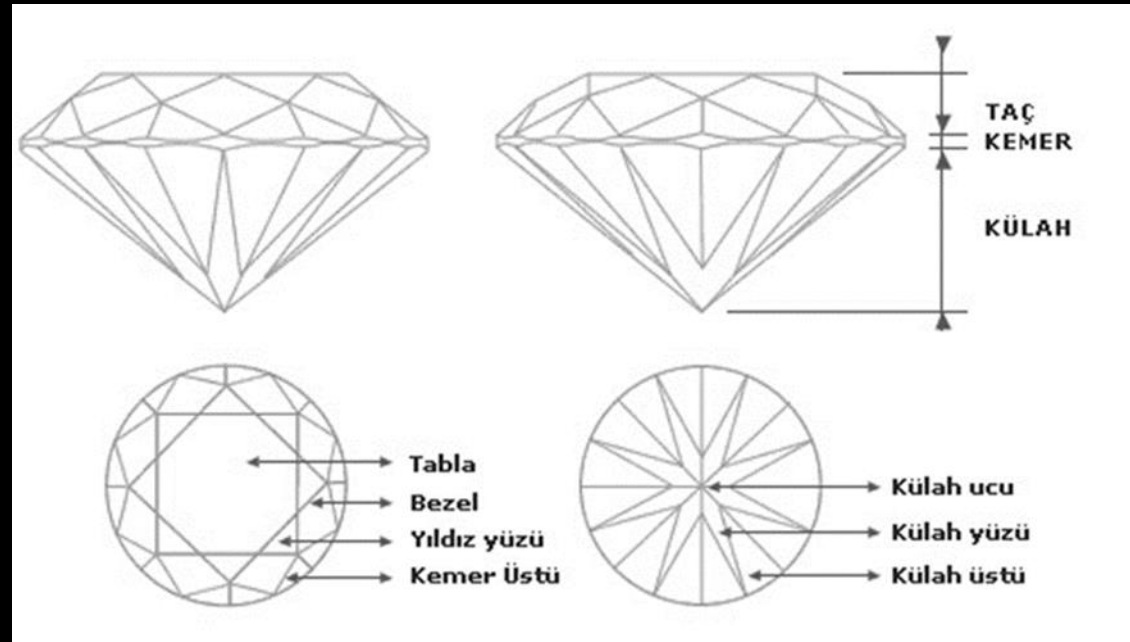

Taç bölümünde bulunan fasetlerin sayısı fazla olduğu için, bu bölümde daha fazla yansıma ve parlaklık gözlemlenir. Bunun için taç bölümü, pırlantanın geneline oranla daha beyaz görünür.

Kemer bölümü doğal, cilalı ya da fasetli olabilir. Kemer kalınlığı pırlantanın parlaklığını etkiler.

Kalın kemerli bir pırlanta daha *mat* görünür, ince kemerli pırlanta ise mihlamaya karşı dayanıksızdır. Kemer, pırlantayı sağlam tutan önemli bir bölümdür.

Kemerin altında bulunan bölüme külah denir. Külah bölümünde 24 faset bulunur.

Külah bölümü pırlantaya giren ışığın dışarı yansımalarını sağlar. Külah ne kadar doğru açıyla kesilmiş ise, pırlantaya giren ışık yansiyarak yine taçtan çıkar.

Böylece pırlantada optimum parlaklık sağlanmış olur. Kimi zaman külah ucuna da faset atılabilir. Bu faset ile pırlantanın en hassas kısmı olan külah ucunda oluşabilecek hasarlar önlenmiş olur.

Çap, pırlantanın kemerinin bir uçtan diğer uca kadar olan ölçüsüdür.
Derinlik, pırlantanın tabladan külah ucuna kadar olan yüksekliğidir.

Yaşamınızdaki tüm özel anları ve kutlamaları sonsuza kadar size mutlulukla hatırlatan pırlanta kendi ışıltısını yaşamınıza katan çok özel bir mücevherdir.

YUVARLAK KESİM

Yuvarlak kesim pırlanta günümüzün mevcut kesimleri arasında açık ara en popüler ve en çok tercih edilen pırlanta kesim şeklidir.

Pırlanta taş kesim ustaları, neredeyse 100 yıldan beri yuvarlak bir pırlantanın ışıltı ve parlaklığını en yüksek hale getirmek için ışık davranış teorileri ve hassas matematik hesaplamaları kullanmaktadırlar.

En popöler ve en aranan Şekil olmasına ek olarak, yuvarlak kesim pırlantalar kesim, renk ve berraklık gibi özelliklerinin durumuna göre de daha çok ışıltı ve parlaklık verme esnekliğine sahiptir.

Yuvarlık kesim bir pırlantada ıŐıltıyı maksimize etmek için ideal veya çok iyi kesim kalitesi derecesinden birini ve yine ideal mükemmel veya çok iyi parlaklık ve simetri dereceleri seğilir.

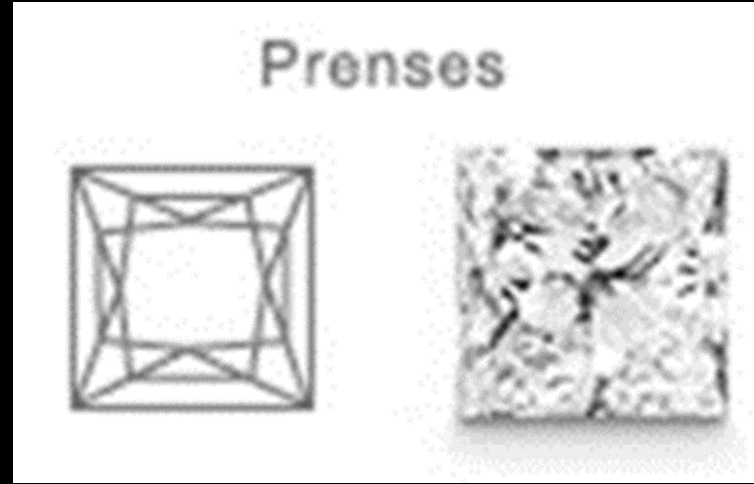

PRENSES KESİM

Prenses kesim pırlanta, yuvarlak kesim pırlantadan sonra en popüler kesimdir. Parlaklığı ve eşsiz kesimi onu evlilik yüzüğü seçimlerinde favorilerden biri yapar.

Prenses kesim pırlanta sivri kenarlara sahiptir ve şekli genellikle karedir. Prenses kesim pırlantada renk derecesini seçerken, örneğin J rengindeki bir prenses kesim pırlantanın fiyatı uygun iken, rengin köşelerden hafif bir şekilde görülebileceği de dikkate alınmalıdır.

BAGET KESİM

Baget kesim pırlantayı farklı yapan dikdörtgen fasetler şeklinde kesilmiş pavilion kısmıdır ve bu optik bir görünüm sağlar.

Daha büyük ve açık tabladan dolayı bu şekil pırlantanın berraklığını ön plana çıkarır.

MARKİZ KESİM

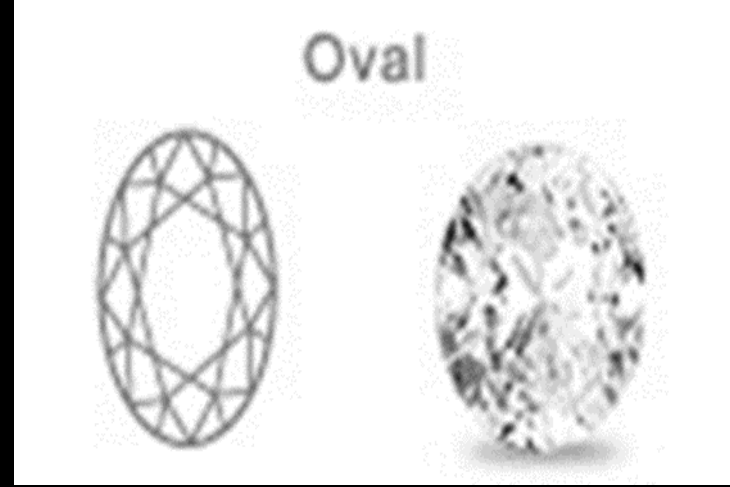
Markiz kesim karat ağırlığını maksimuma çıkarırken taşı olduğundan daha büyük gösterir.

Bu parlak kesim montürde yan taşlar olarak yuvarlak ve damla kesim taşlarla kombine edildiğinde güzel görünür. Markiz'in uzunluğu parmakları daha uzun ve ince gösterir.

OVAL KESİM

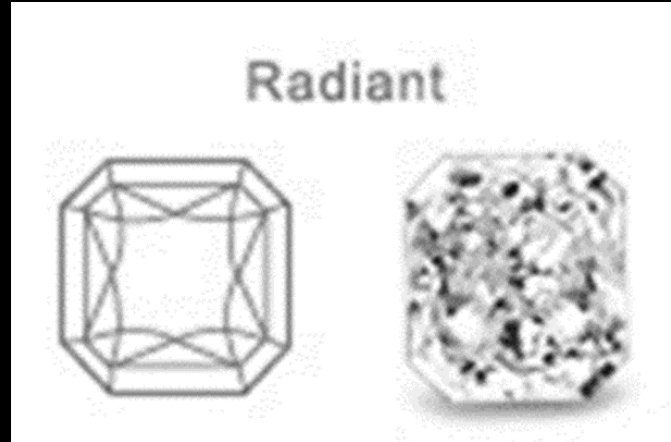
Oval kesim, yuvarlak kesim pırlantaya benzer bir parlaklığa sahiptir. Oval kesim pırlantalar ince ve uzun parmakları öne çıkardığından çok popülerdir.

RADYAN KESİM

Radyan kesim pırlantanın en karakteristik özelliği yuvarlatılmış kōřeleridir. Bu özellik radyan kesimin mücevher için popüler olmasını sağlar..

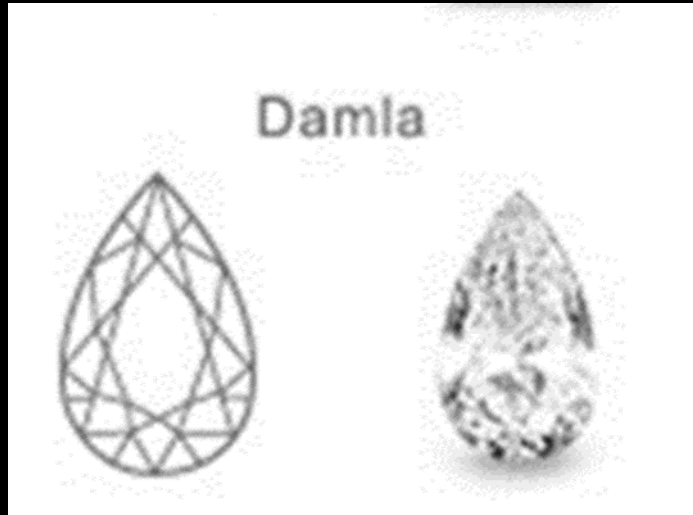
Radyan kesim, zümrüt veya yuvarlak kenarlı elmaslarda eşit güzellikte görünümüne sahiptir. Radyan kesimli elmaslar dik dörtgenlik derecelerine göre değişir.

DAMLA KESİM

Damla kesim pırlanta tek sivri uç ve yuvarlak arkasından dolayı gözyaşı damlası olarak da anılır.

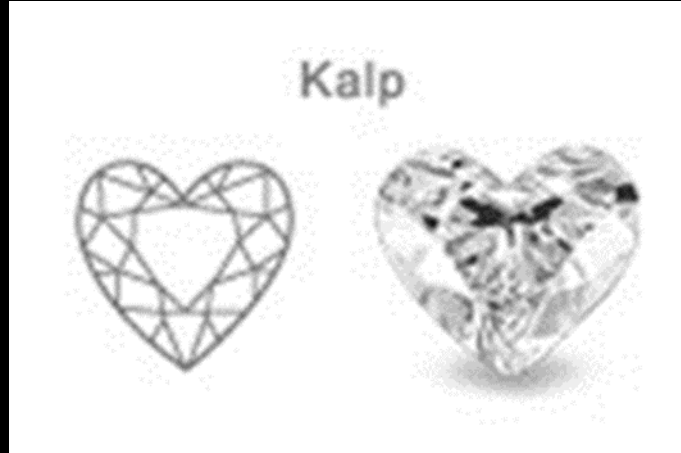
Damla şeklinin eşsiz görünümü çeşitli mücevherleri popüler bir hale getirir. Eğer uzatılmış bir damla şeklini seçerseniz elmasın uzunluğu parmaklar üzerinde hafif bir inceltme etkisi bırakır.

KALP KESİM

Kalp aşkın en doğal sembolüdür. Kalp şeklinin eşsiz görünümü çeşitli elmas mücevherleri tercih edilebilir kılar.

Kalp kesim pırlantada renk derecesini seçerken örneğin J rengindeki bir kalp kesim pırlantanın fiyatı uygun iken, rengin köşelerden hafif bir şekilde görülebileceği de dikkate alınmalıdır.

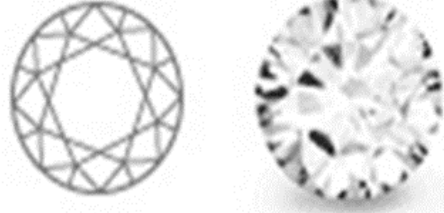
YASTIK KESİM

Yastık kesim pırlanta 100 yıldan daha uzun süredir popülerdir. Yastık kesim elmasların ("Cushion kesim" elmaslar olarak da bilinir.) köşeleri yuvarlatılmıştır ve parlaklıklarını artırmak için daha geniş yüzlere sahiptirler.

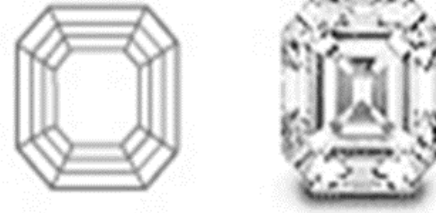
Bu daha büyük yüzler pırlantanın berraklığını öne çıkarır.

PIRLANTA KESİM SKALASI

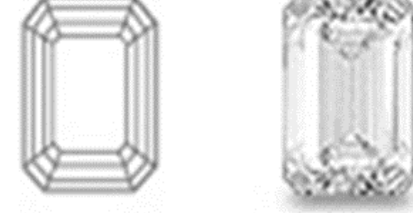
Yuvarlak

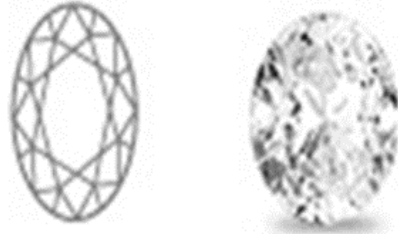
Oktagon

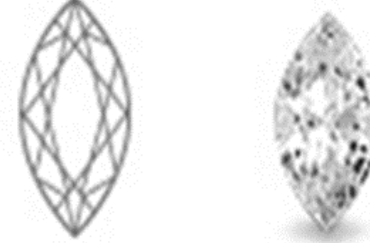
Zümrüt

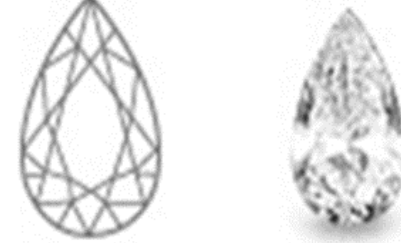
Oval

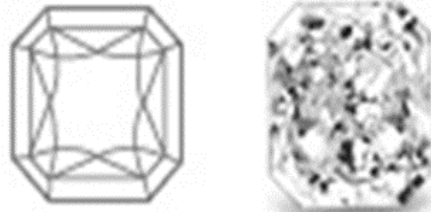
Markiz

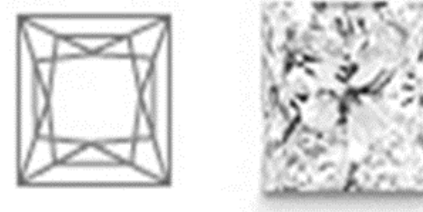
Damla

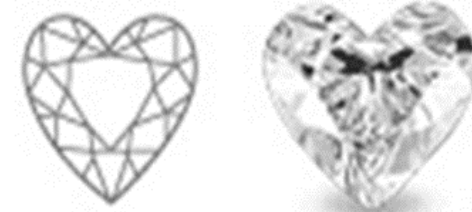
Radiant

Prenses

Kalp

KAYNAKÇA

Gülen,E(2017). *Elmaslardaki Renk Değişiminin Ft-ır İncelemesi Ve Gemolojiksel Olarak Değerlendirilmesi* , Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü ,İzmir

<https://www.robertopirlanta.com/sayfa/pirlanta-nedir>

[Pırlanta Nedir? – Pırlanta ve Elmas arasındaki Fark Nedir ?](#)

<https://yandex.com.tr/gorsel/search?text=S>